

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Art. VI. An Christus gloriam sui corporis, sui que nominis exaltationem sibi
meruerit?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

hypostaticam mereretur: nam licet connaturaliter essentia & proprietates fiant ex vi eiusdem actionis, & ex vi eiusdem decreti, possunt tamen, de potentia absoluta, distinctas actiones & diversa decreta terminare: Ergo quamvis beatitudo consequeretur gratiam substantiali unionis, ut vera & propria eius passio, & repugnet gratiam unionis cadere sub merito Christi, posset Christus de potentia absoluta mereri essentiali beatitudinem: gloria enim corporis non minus ad gloriam animæ sequitur, quam hæc ad gratiam unionis, & tamen de facto Christus meruit beatitudinem corporis, & non meruit beatitudinem animæ.

164. Ad quartum respondeo, negando Majorem, ad cuius probationem dico, actum dilectionis in Christo, coexistentem visioni beatæ, regulari scientiâ infusâ: licet autem talis scientia sit ex natura rei posteriori visioni beatæ & dependens ab illa, hæc tamen dependentia essentialis non est, & per consequens non implicat prius naturam scientiam Christo infundi, quàm lumen gloriæ & visionem beatificam; subindeque notitia scientiæ infusæ, sic de potentia absoluta ad visionem præexistente, potest regulari actus dilectionis in Christo; qui cum in tali casu, etiam visioni coexistere, ab illa nec immediatè nec mediatè dependere, meritum illius esse posset.
165. Dices, Notitia Dei habita per scientiam infusam, antevertens visionem beatam, & independens ab illa, necessariò eius obscura: Sed implicat obscura cognitio visioni beatificæ coexistens: Ergo implicat notitia regulans dilectionem in Christo, coexistentem visioni beatificæ, quæ ab illa sit independens. Minor patet, Major verò suadetur. Scientia per se infusâ subalternatur visioni beatificæ: Atqui actus scientiæ subalternatur, non potest esse evidens, sed necessariò est obscurus nisi subordinetur scientiæ subalternanti, ut communiter Philosophi docent: Ergo cognitio scientiæ infusæ, non subordinata visioni beatificæ, sed independens ab illa, evidens esse non potest, sed necessariò est obscura, subindeque cum visione beatâ impossibilis.
166. Respondeo negando Majorem, ad cuius probationem, nego etiam Majorem: idè enim Theologia nostra scientiæ beatorum subalternatur, quia habet Deum pro objecto primario, sicut scientia beatâ; & conclusiones, nempe attributa divina erga quæ versatur, primariò deducit ex divina essentia, ut cognita clarè in se ipsa, vel ut cognita obscurè per fidem: scientia autem per se infusâ, non habet pro objecto primario Deum, sed ens creatum, ut in se & ratione sui supernaturaliter cognoscibile, per speciem propriam illum in se representantem: nec Dei proprietates demonstrat, nec conclusiones ex principiis cognitis per visionem beatificam deducit; unde non subalternatur scientiæ beatæ, subindeque præcedere ad illam, claritatem & evidentiam habere potest.
167. Ad ultimum dicendum quod licet de facto gratia habitualis fuerit in Christo principium meriti, & necessaria ad merendum connaturali modo; de potentia tamen absoluta actus meritorij potuerunt procedere in Christo, à sola gratia unionis, & auxilio actuali supernaturalis ordinis, ut supra disp. 12. art. 2. §. 2. conclusiòne 3. ostensum est.

ARTICULUS VI.

An Christus gloriam sui corporis, (sive nominis exaltationem sibi meruerit?

§. I.

Error Calvinii refertur, & variis scripturæ testimoniis, nec non ratione D. Thomæ refellitur.

Calvinus lib. 2. instit. cap. 17. §. 6. affirmat Christum Dominum, nihil sibi meruisse gloriæ corporis, nec nominis exaltationem, sed omnia merita sua ad nos ordinasse, omnino præmium illis correspondens, nobis concussit, ut sic magis eximium quo homines proficiuntur amorem ostenderet; reprehenditque Lombardum & Scholasticos, eosque curiolitatis & temeritatis arguit. quòd oppositum doceret & Christum non solum nobis, sed etiam sibi meruisse pronuntiant. Verùm hæc doctrina Calvinii, non solum temeraria, sed etiam prioris sententia est, & Scripturæ ac SS. Patribus aperte repugnat, unde ut confutetur, & Catholica veritas stabilietur,

Dico breviter: Christus gloriam sui corporis, sive nominis exaltationem, sibi promeruit.

Probatur primò conclusio variis scripturæ testimoniis, quæ illam aperte demonstrant: citatur enim Lucæ 24. Nonne oportuit Christum propter

passionem mortis, gloriâ & honore coronari. Ad Ephef. 4. Quod autem ascendit, quid est nisi quod descendit in inferiores partes terræ? Ubi ascendit in cælum, descendit per humilitatem tribuimus

item idem Apostolus ad Philip. 2. de Christo loquens sic ait: Humiliavit semetipsum factus obedire usque ad mortem, mortem autem crucis propter quæ

Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nomine Iesu omne genu flexatur &c. Quibus verbis Apostolus (ut ibidem

observat S. Thomas) commendat præmium humilitatis Christi, per quam meruit sibi exaltationem, quantum ad tria: nimirum quantum ad gloriam resurrectionis, ut denotatur per illa verba: Propter quod & Deus exaltavit illum. Quod

manifestatione suæ divinitatis, ut designant verba sequentia, Et donavit illi nomen quod est super omne nomen. Et quoad reverentiam totius creaturæ, ut denotant illa alia verba: Ut in nomine Iesu omne genu flexatur, cælestium, terrestrium, &

infernorum.

Nec admittenda est evasio Calvinii, qui ad prædicta testimonia respondet, quod in illis solum significatur simplex affectio gloriæ corporis post mortem & passionem Christi, non autem causa meritoria, Quis enim non videt

quod illa particula propter, quæ utitur Apostolus, causalitatem veram denotat, quæ non potest esse alia quàm meritoria?

Id magis constat ex per celebri Propheta Regij testimonio, qui Psalmo 109. exaltationem Christi in resurrectione & ascensione, & gloriosissimū eius triumphum, ascribendum esse tantquam præcipuæ causæ meritoria, ipsius humilitati, laboribus, gravissimisque acerbissimæ passionis doloribus, his verbis declarat: De terra

in via bibit, propterea exaltabit caput. Torrentem A
 appellat cursum rerum humanarum: quomodo
 enim torrens magno impetu & sonitu fluit, &
 turbidus ac turbatus incedit; & paulo post
 cellat, & ne vestigium quidem sui relinquit: sic
 sunt res humanae tempore hujus mortalitatis;
 transiunt enim omnia, & ut plurimum turbida
 & turbata: audiuntur saepe maxima praelia, &
 turbationes gentium & populorum, ut tempore
 Alexandri Magni Caesaris, Gustavi Suetio-
 rum Regis, & similibus: sed paulo post finem
 accipiunt, cum ipsi, tum posteri eorum, & vix
 inveniantur vestigia potentiae ipsorum. Ad
 hunc torrentem descendit Filius Dei per Incar-
 nationem istam, & in via, id est in spatio vitae
 mortalitatis & transeuntis bibit aquam turbidam
 hujus torrentis, tulit a rumnas nostrae mortali-
 tatis, imò etiam in profundum torrentis descen-
 dit per passionem, juxta illud Psal. 68. *Intra-
 runt aquae usque ad animam meam, & influxus sum in
 limo per foveas, & non est substantia.* Merito igitur
 hujus tantae humiliationis spontè susceptae pro
 gloria Patris, & salute generis humani, & gra-
 vissimorum dolorum, quos pertulit, pertransen-
 do torrentem mortalitatis nostrae, exaltavit
 postea caput in resurrectione & ascensione sua,
 triumphans de hostibus in aeternum, sedensque
 ad dexteram Patris, & constitutus iudex vivo-
 rum & mortuorum. Unde Tertullianus lib. de
 corona militis: *Christus foveas post sella gustavit, nec
 ante illa gloria in coelestibus salutat, quam Rex Ju-
 daeorum proscriptus in cruce.* Et Augustinus Tract.
 10. in Joan. *Humilitas claritatis est meritum, cla-
 ritas humilitatis est premium.* Quam claritatem
 Christus à Patre petebat Joan. 17. his verbis:
*Ego te clarificavi super terram, & opus consummavi,
 quod dedisti mihi ut faciam, & nunc clarifica me tu
 Pater.* Hinc etiam D. Bernardus serm. 3. de As-
 censione Domini infert, Deum, licet naturam suam
 periret, si hunc sit, & nihil ipsi ad augmentum ac-
 cedere possit, nec ad decrementum de cedere,
 modum tamen per Incarnationem invenisse,
 quo proficeret. *Christus (inquit) cum per naturam
 divinitatis non haberet, quod cresceret, ascenderet, vel
 proficeret per descensum, quomodo cresceret, invenit,
 veniens in cruce, pati, mori, ne moreretur in aeter-
 num: propter quod Deus exaltavit illum.*
 Probatur secundo conclusio ratione D. Tho-
 ma hic art. 3. Habere aliquid per meritum, di-
 gnus & perrectus est, quam illud habere sine
 merito, si cetera sint paria; hoc est si majoris di-
 gnitatis detrimentum non sequatur: Sed potuit
 Christus habere ex merito gloriam sui corpo-
 ris, & sui nominis exaltationem; nec sequitur
 ex hoc detrimentum majoris alicujus dignita-
 tis. Ergo utramque Christus meruit.
 171. *Contemnatu: Actibus Christi Domini nulla
 ex conditionibus ad meritum requisitis defuit
 in ordine ad gloriam corporis, & aliis illa non
 se tenuit ex parte principij meriti, sicut unio hy-
 postatica & gratia habitualis: Illam etiam ab
 initio conceptionis non habuit, sicut gloriam &
 beatitudinem animae; sed ea caruit toto tempo-
 re vitae mortalitatis, ut locus redemptioni homi-
 num per passionem & mortem daretur: Ergo
 licet Christus unionem hypostaticam, gratiam
 habituales, & gloriam animae non meruerit,
 gloriam tamen corporis morte & passione sua
 sibi promeruit. Idemque de nominis sui exalta-
 tione dicendum est. Unde Apoc. 5. dicitur *Di-
 gnus est agnus qui occisus est, accipere virtutem & di-**

vinitatem, sapientiam, & fortitudinem, & honorem,
 & gloriam & benedictionem. Quae omnia pertinent
 ad nomen exaltationem, atque gloriam cor-
 poris ipsius Christi, & resurrectionis ejus, in qua
 divinitatem accepisse dicitur, quia in ea facta
 fuit reunio totius humanitatis cum Verbo, &
 veluti quaedam restitutio unionis hypostaticae,
 ut alibi declaravimus. Notandè vero sunt par-
 ticulae illae *dignus, & qui occisus est*, quae denotant
 mortem & passionem Christi fuisse causam me-
 ritoriam suae resurrectionis, & exaltationis. Un-
 de perinde est dicere, *Dignus est qui occisus est*, ac
 dicere, *Dignus est, qui occisus est*; unde paulo ante
 propter eandem rationem dicitur: *Dignus es Do-
 mine accipere librum, & aperire signacula ejus,*
QUONIAM OCCISUS ES.

Disp. 7.
 art. 3.
 §. 3.
 corollario
 ultimo.

§ II.

Solvuntur objectiones.

Objiciens primò cum Calvino: In sacris litte- 172.
 ris non assignatur alia causa adventus Chri-
 sti, quam nostra salus & redemptio, ut supra dis-
 p. 5. varijs Scripturae testimonijs declaravimus: At
 si Christus meruisset sibi gloriam corporis, &
 exaltationem sui nominis, sola causa adventus
 ejus in mundum, non fuisset nostra salus & re-
 demptio, sed etiam proprium commodum &
 utilitas, nimirum gloria sui corporis, & exalta-
 tio sui nominis: undè magis pro te incarnatus &
 mortuus esset, quam pro hominibus, ut olim
 contra Arianos arguebat Cyrillus lib. 3. the-
 sauri cap. 2. ubi sic ait: *verò, ut ipsi dicunt, exalta-
 tus post incarnationem est Filius Dei, & factus subli-
 mis, quod antea non habebat, pro se magis incarnatus
 esset, quam pro hominibus, sibi enim magis secundum
 vos pro ut, quam hominibus: ita non pro nostra salute
 magis, quam ut ipse exaltaretur, nomenque maxi-
 mum assequeretur, homo factus esset.* Addit Calvi-
 nus, quòd si Christus aliquid sibi meruisset, di-
 lectio ejus erga homines frigidesceret; nam qua-
 rens ex suo merito propriam utilitatem, non ita
 diligit illum, cui aliquid donum meretur, ac si
 nihil utilitatis sibi ex tali motivo quaereret.

Respondeo quòd licet finis primò & princi- 173.
 paliter intensus per adventum Christi fuerit sa-
 lus nostra & redemptio, hoc tamen non obstat,
 quin Christus secundario & minus principaliter
 potuerit intendere gloriam sui corporis, suaeque
 nominis exaltationem, & ad illam obtinendam
 merita sua secundario ordinare. Exemplum ha-
 bemus in Angelis, quibus Christus illuminationes
 & gaudia quaedam accidentaliter promeruit,
 sicut hominibus gratiam & gloriam essentia-
 lem: cum hac tamen differentia, quòd humanitas
 Christi (ut ait S. Thomas qu. 29. de verit. art. 4.
 ad 5.) *ordinatur ad influentiam, quam facit in homi-
 nes, ut ad finem intentum: influxus autem in Ange-
 los non est finis incarnationis, sed tanquam incarnati-
 onem consequens.* Ita similiter dicimus, quòd Chri-
 stus licet morte & passione sua meruerit sibi
 gloriam corporis, & nominis sui exaltationem;
 hoc tamen non fuit de primaria ejus intentione,
 praecipua enim passionis suae causa fuit nostra
 redemptio. Undè quemadmodum Christus
 pro Angelis non dicitur incarnatus, vel mortuus,
 ita nec propter se venisse, & mortuum esse
 affirmari potest, nam iste modus loquendi de-
 notat primum & praecipuum, mortis, adventus,
 & passionis Christi finem ac motum.

Neque urget contra hanc responsionem dif-
 cursus

curfus Cyrilli in objectione adductus: argum-
tatur enim ille contra Arianos, qui ponebant
Christum non esse verum Deum, sed purum homi-
nem, & per gratiam atque propria merita si-
bi acquisivisse tantam dignitatem, ut esset super
omnes alias creaturas, haberetq; quendam con-
junctionis modum ad ipsam divinitatem. Con-
tra quem errorem efficax erat Cyrilli argumen-
tum: nam homo ille Christus ab illis hareticis
confictus, certe venisset pro se primò in mun-
dum ad acquirendum illud tantæ, tamq; excel-
lentis dignitatis fastigium, subindeque pro se
magis incarnatus esset, quàm pro hominibus.

Ex his patet charitatem Christi erga homi-
nes non refrigescere (ut ineptè objicit Calvi-
nus) sed potius mirum in modum resplendere
ex eo quòd gloriam sui corporis sibi meruerit:
cum enim gloria corporis esset ipsi connaturali-
ter debita, & ex unione hypostatica, ac gloria
animæ naturali quadam sequela profuere &
dimanare debuisset; voluit tamen Christus ob-
stinationem, quo proferebatur homines, amo-
rem, continuo miraculo, sui que concursus su-
spensione, redundantiam & effluxum gloriæ ex
anima in corpus impedire, ut locus redemptioni
hominum per passionem & mortem daretur,
suoque nos instrueret & informaret exemplo,
non nisi per multas tribulationes posse nos in-
trare in regnum cælorum.

Objicies secundò: Christus non meruit glo-
riam essentiali animæ: Ergo nec gloriam cor-
poris. Probatur Consequentia, nam cum duo
per modum essentialis & proprietatis se habent,
unum non potest obtineri per meritum sine al-
tero: Sed gloria corporis sequitur ad gloriam
animæ per modum propriæ passionis: Ergo si
Christus gloriam animæ non meruit, nec glo-
riam sui corporis potuit promereri.

Respondeo concessio Antecedente, negando
177. Consequentiam; & ad illius probationem, di-
stinguo Majorem: cum duo per modum essentialis
& proprietatis se habent, unum non potest obti-
neri per meritum sine altero: si simul utrumque
fiat, concedo Majorem. Si essentialis habita supponatur
sine sua propria passione, nego Majorem,
& datâ Minori, nego Consequentiam. Nam glo-
ria animæ supponitur ab initio conceptionis
possessa à Christo sine gloria corporis, ut dare-
tur locus redemptioni hominum per passionem
& mortem, & ideo quàmvis gloria corporis se-
quatur ad gloriam animæ tanquam propria pas-
sio (quod à pluribus negatur) potuit Christus
gloriam corporis, qua non fruebatur mereri ab
que eo quòd gloriam essentiali animæ mere-
retur.

Objicies tertio: Gloria corporis erat debita
178. Christo titulo connaturalitatis, non solum rati-
one gloriæ animæ, sed etiam ratione unionis
hypostaticæ: At quòd est debitum alicui titulo
connaturalitatis, non potest fieri iterum ei de-
bitum titulo justitiæ, nec consequenter per me-
ritum: Ergo Christus gloriam sui corporis pro-
mereri non potuit.

Respondeo, concessa Majori, negando Mino-
rem: non enim est inconveniens, ut illud, quòd
Christo alias debebatur titulo connaturalitatis,
si illud non habuit à principio, postea etiam per
meritum proprium acquirat; nec enim duo illi
tituli sunt impossibiles, vel se invicem ex-
cludentes; ut patet in humanis; nam filius Re-
gis præclaris gestis, dignis coronâ & imperio,

A mereri potest regnum aliis sibi hereditario
debitum. Idem dicendum de Christo, nam Pater
z. Pater æternus ei dicit: *Popula à me, & dabo
tibi Gentes hereditatem tuam* &c. ubi id quòd
hereditario jure Christo debebatur, titulo orati-
onis & deprecationis confertur.

§. III.

Corollaria precedentis doctrinæ.

EX dictis inferes primò contra Scotum: Chri-
stum verè, & propriè, ac directè mereri
gloriam sui corporis, & non tantum ablationem
impedimenti, quo gloria animæ detinebatur,
prohibebatur, ne redundaret in corpus.

B Patet hoc corollarium: Primò quia de factis
nullum fuit impedimentum extrinsecum deti-
nens gloriam animæ, ne transiret ad corpus, sed
solum detinebatur per subtractionem consens-
sus divini: Ergo non meruit remotionem impe-
dimenti.

Secundò, Dato adfuisse positivum impe-
dimentum, non sequitur Christum illud directè
per se primò meruisse: Ergo ruit sententia Scoti.
Consequentia patet, Antecedens probatur: Ali-
quis directè meretur, quòd primò cadit in me-
rentis & præmiantis intencionem: Sed esto ad-
fuisse positivum impedimentum, intencionem
Christi merentis & Dei præmiantis per se
C primò tendebat ad gloriam corporis: Ergo ad-
huc tali impedimento admisso, non sequitur
Christum gloriam sui corporis directè, & per se
primò non meruisse.

Tertio, Verba Scripturæ attribuentia Christo
meritum gloriæ sui corporis, sunt in proprietate
accipientis: Sed mereri solum impedimentum re-
motionem, non est cum proprietate gloriæ cor-
poris promereri, cum removens prohibens, di-
catur solum per accidens & impropiè causa ef-
fectus: v.g. tollens impedimentum quo lapis de-
tinetur ne descendat in centrum, non dicitur
propriè motum lapidis causare: Ergo Christus
verè & propriè ac directè meruit gloriam sui
corporis, & non solum ablationem impedimen-
ti quo gloria animæ detinebatur, & prohibebatur
ne redundaret & resiliiret in corpus.

D Inferes secundò: Christum obtinuisse suis me-
ritis judiciariam potestatem, regiam, ac sacer-
dotalem dignitatem, & supremum omnium re-
rum dominium, non tamen dignitatem capiti
Ecclesiæ.

Probatur breviter hoc corollarium, quantum
ad tres primas partes: Nam ex triplici causâ
capite potuit provenire quòd Christus prædictas
dignitates non mereretur, vel quia sunt debite
connaturaliter, vel quia in primo instanti fuerunt
illi collatæ, vel quia non peremer ad dignitatem
Christi habere illas ex merito: Sed nullum horum
dici potest: Ergo Christus prædictas digni-
tates meruit. Minor quoad primam partem patet
ex supra dictis, nam optimè stat aliquid esse
debitum connaturaliter Christo, & tamen capere
sub merito, ut patet de gloria corporis.
Quoad secundam etiam constat ex fundamen-
tis articulo precedenti statutis, nam ut ibidem
ostendimus, aliquid potest simul esse cum præ-
mio in eodem instanti reali, cum sola præceden-
tia natura, ut liquet in merito augmenti habiti
charitatis per actus ferventiores. Quoad ter-
tiam pariter videtur manifesta, quia ad manum
Christi perfectionem pertinet, non
solum prædictas dignitates habere connat-

naturaliter ex vi unionis hypostaticæ, sed etiam eas proprio merito acquirere: sicut gloriam corpori non solum titulo connaturalitatis sed etiam titulo meriti & iustitiæ eam obtinuit.

Quarta verò pars, quæ asserit Christum dignitatem capitis Ecclesiæ non habuisse per meritum, docetur à Cipitillo hic dubio 11. versus finem, potestque breviter suaderi, tum ex eo, quod dignitas capitis competit Christo ratione gratiæ habitualis, ut supra docuimus: Sed Christus gratiam habitualem non meruit, ut ostendimus art. præcedenti: Ergo nec dignitatem capitis. Tum etiam quia omnis actus meritorius Christi processit ab illo ut capite morali: Sed quod ex parte principij merita Christi præcessit, sub illius merito non cadit: Ergo Christus dignitatem capitis non meruit.

ARTICULUS VII.

An Christus omnes effectus prædestinationis nobis meruerit?

Certum est, Christum non sibi tantum, sed etiam nobis meruisse: ut enim dicitur D. Thomas hic art. 4. in Christo fuit gratia non solum ut in homine singulari, sed etiam ut in capite totius Ecclesiæ, unde sicut in corpore naturali caput sentit sibi & omnibus membris, ita in corpore mystico Ecclesiæ, Christus non solum sibi, sed etiam alijs meruit. Solum ergo difficultas est, an meritum Christi respectu nostri ita sit perfectum & universale, quod ad omnes nostræ prædestinationis effectus se extendat? Pro resolutione sic

S. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur: Christus meruit nobis omnes prædestinationis effectus: hoc est gloriam, gratiam, auxilia supernaturalia, dispositiones proximas & remotas ad gratiam, imò & bona temporalia, quatenus ordinantur ad supernaturalia.

Probatur primò ex Scriptura: Ait enim Apostolus ad Ephes. 1. *Benedictus Deus & Pater Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali, in caelestibus, in Christo.* Ubi, ut notat D. Thomas cum Ambrosio & alijs SS. Patribus, particula *in* ponitur pro particula *per*, quæ denotat causam efficientem moralem, sicut quando idem Apostolus in eodem cap. ait: *Gratificavit nos in dilecto Filio suo, idem sonat ac si diceretur: Per dilectum Filium suum.* Et cum subdit: *in quo habemus redemptionem*, idem significat, ac *per quem habemus redemptionem.* Unde sensus verborum Pauli est, Deum per Christum, seu per Christi meritum omnem spiritualem benedictionem nobis contulisse: Sed omnis effectus nostræ prædestinationis, omneque bonum supernaturalia, quod nobis confertur, est spiritualis benedictio: Ergo Christus omnes effectus nostræ prædestinationis, & omnia bona & dona supernaturalia nobis meruit.

Confirmatur ex illo Joan. 1. *De plenitudine eius nos omnes accepimus, & gratiam pro gratia.* Quo in loco, ut observat Chrysostomus ibidem homil. 17. & Augustinus Tract. 3. in Joan. denotatur omnia bona spiritualia esse in nobis per Christum. Et sane id colligitur ex illis verbis: *gratiam pro gratia*, nam secundum phrasin He-

braicam significant omnem gratiam, à prima usque ad ultimam, esse per Christum, ut patet ex illo Job. 2. *Pellem pro pelle dabit homo pro anima sua*, id est omnem pellem: ac si diceretur, à primo bono usque ad ultimum, & à minimo bono usque ad maximum & pretiosissimum, permittet homo se spoliari, ut vitam tueri possit.

Probatur secundo conclusio: Christus nobis meruit quidquid Adamus demeruit, alias non superabundaret gratia Christi Salvatoris. ubi abundavit delictum: Sed Adamus nobis demeruit carentiam omnium effectuum prædestinationis, omniumque bonorum & donorum supernaturalium: Ergo Christus illa omnia nobis promeruit.

Probatur tertio: Christus nihil influit in homines, nisi quod illis meruit: Sed omnes effectus prædestinationis, & omnia dona supernaturalia, quæ sunt in hominibus, sunt ex ipsius Christi influxu: Ergo nobis per ejus merita conferuntur. Major patet: nam Christi efficientia in homines non plus se extendit, quam ejus meritum; imò per suum meritum habet quod in homines influat. Minor verò, præterquam quod ex testi nouijs Scripturæ supra adductis aperte colligitur, hac ratione suadetur. Gratia fuit in Christo sicut in universali principio in genere habentium gratiam; Curritus enim propter immediatam unionem humanitatis ad Verbum debebat habere ipsam gratiam in perfectissimo gradu, & quia erat redemptor & sanctificator hominum, oportebat quod haberet gratiam in alios redundantem, quod est habere illam per modum principij in genere habentium gratiam: Sed virtus primi principij alicujus generis universaliter se extendit ad omnes effectus illius generis, ut patet in Sole, cujus virtus ad omnes rerum inferiorum generationes se extendit, quia est causa universalis generationis: Ergo omnes effectus prædestinationis, & omnia bona supernaturalia, quæ sunt in nobis, ex Christi influxu procedunt. Unde præclare Bernardus serm. 13. in Cantica: *Quidquid sapientia, quidquid virtus habere confidit, Dei virtuti, Dei sapientia deputa Christo.* Et ante initio sermonis dixerat: *Origo fontium & fluminum mare est, virtutum & scientiarum Dominus Iesus Christus.*

Confirmatur: Christus, quoad influxum supernaturalem quem in nos habet, comparatur capiti, & viti: unde Tridentinum sess. 6. cap. 16 ait: *Christus Iesus tanquam caput in membra, & tanquam vitis in palmites, in ipsos justificatos iugiter virtutem influit, &c.* Sed palmites nihil habent nisi dependenter à vite, & membra corporis humani, in omnibus suis motibus & operationibus vitalibus, à directione & influxu capitis dependent: Ergo pariter nihil boni supernaturalis est in nobis, nisi dependenter à Christo, & ex ejus influxu.

Denique suaderi potest conclusio hæc ratione: Attribuendum est Christo quidquid excellentiæ & dignitatis est, nisi vel in se repugnet, vel oppositum revelatum sit: Sed Christum suo merito omnes prædestinationis effectus efficienter moraliter seu merito in nobis causare, excellentiæ est & dignitatis, & in se non repugnat, nec oppositum revelatum est: Ergo asserendum est Christum omnes prædestinationis effectus nobis meruisse. Unde Ecclesia in collectis, sive perat gratiam, sive auxilia supernaturalia, sive bona temporalia, ut ad salutem æternam